

Informácia o vyhodnotení úloh a prijatých opatreniach vyplývajúcich z materiálu Implementácia európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) k 31.03.2021

1. Úvod

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „MK SR“) predkladá túto informáciu na základe bodu B.2 uznesenia vlády SR č. 218 z 28. apríla 2021. Uvedeným uznesením vlády SR bolo ministerke kultúry uložené do 15. novembra 2021 predložiť na rokovanie vlády informatívny materiál s vyhodnotením úloh a prijatých opatrení vyplývajúcich z materiálu Implementácia európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) k 31.03.2021 vrátane informácií o kritických problémoch operačného programu.

MK SR bolo uznesením vlády SR č. 232/2014 zo 14. mája 2014 schválené ako sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom pre Integrovaný regionálny operačný program 2014 – 2020. MK SR v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu (ďalej len „IROP“) implementuje Prioritnú os 3 Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch (ďalej len „PO3“). V zmysle dodatku č. 2 k Zmluve o vykonávaní časti úloh riadiaceho orgánu sprostredkovateľským orgánom podpísaného dňa 22. júla 2021 implementuje MK SR v rámci IROP aj Prioritnú os č. 7 REACT-EÚ, špecifický cieľ č. 7.7: Podpora udržateľnosti a odolnosti kultúrnych inštitúcií (ďalej len „PO7“).

Cieľom tohto materiálu je informovať vládu SR o vyhodnotení úloh a prijatých opatreniach vyplývajúcich z materiálu Implementácia európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) k 31.03.2021, ako aj poskytnúť informácie o kritických problémoch PO3 IROP a o stave implementácie špecifického cieľa č. 7.7 PO7. Materiál popisuje stav PO3 a PO7 (ŠC 7.7) IROP k 31. októbru 2021. Údaje sú uvedené za zdroj EFRR pokiaľ nie je uvedené inak.

2. Aktuálny stav implementácie MK SR k 31.10.2021

SO počas implementácie IROP vyhlásil tri dopytovo orientované výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „ŽoNFP“) pre PO3, a to decentralizovanú výzvu a centralizovanú výzvu a 1 výzvu na predkladanie ŽoNFP pre PO7, ŠC 7.7. Riadiaci orgán pre IROP vyhlásil 2 vyzvania na predloženie ŽoNFP na implementáciu finančných nástrojov v rámci PO3.

Decentralizovaná podpora – výzva IROP-PO3-SC31-2016-5

Dopytovo orientovaná výzva pre aktivitu č. 3 Umožnenie prístupu k hmotným a nehmotným aktívam MSP v kultúrnom a kreatívnom sektore na účely tvorby pracovných miest bola vyhlásená 17. októbra 2016 v celkovej alokácii za zdroj EÚ 67,8 mil. EUR. Výzva je určená na podporu tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom sektore. Príspevok je smerovaný priamo MSP.

Ide o problematickú výzvu, ktorej implementácia bola pozastavená kvôli identifikovaným nedostatkom v procese odborného hodnotenia projektov. Nedostatky spôsobili opakovanie

celého procesu odborného hodnotenia, čo malo za následok, že implementácia tejto výzvy začala zazmluvnením projektov v januári 2020. Celkové zazmluvnenie výzvy je 247 projektov v sume 33,7 mil. EUR (zdroj EÚ).

Kumulatívne čerpanie výzvy do 31. októbra 2021 je v sume 8,08 mil. EUR. Za rok 2021 je čerpanie v sume 5,7 mil. EUR, pričom plánovaný objem čerpania na rok 2021 je stanovený na 8 mil. EUR. Plnenie plánu čerpania pre rok 2021 je na úrovni 71,74%, pričom výška predložených a doposiaľ neuhradených žiadostí o platbu (ďalej len „ŽoP“) je v sume 3,6 mil. EUR. Spracovanie týchto ŽoP spolu s doposiaľ vykázaným čerpaním by tvorilo výdavky vo výške 9,4 mil. EUR, čo by predstavovalo čerpanie 117,92 % z ročného plánu kontrahovania v rámci tejto výzvy.

K 31. októbru 2021 bolo na úrovni MK SR spracovaných za roky 2020 a 2021 celkovo 821 ŽoP. Počet spracovaných žiadostí o platbu za rok 2021 je 546. Z uvedeného vyplýva, že SO pre IROP MK SR v rámci tejto výzvy pracuje s veľkým počtom ŽoP v nízkych sumách, čo si vyžaduje vysokú administratívnu záťaž zamestnancov MK SR. Uvedené je spôsobené charakterom výzvy a zadaných oprávnených výdavkov. Zároveň z dôvodu nutnosti vytvárania a následného udržania pracovných miest 3 roky po ukončení realizácie projektu (podmienka výzvy) a vo vzťahu k aktuálnemu stavu KKP dochádza k odstupovaniu od zmlúv zo strany prijímateľov.

Centralizovaná podpora – výzva IROP-PO3-SC31-2019-49

Cieľom výzvy je vytvoriť priaznivé prostredie pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií. Pomoc je smerovaná subjektom verejnej správy za účelom vybudovania účelovej infraštruktúry (kultúrno-kreatívnych centier) s cieľom ich následného prevádzkovania a poskytovania špecifických služieb v oblasti KKP pre MSP.

Dopytovo orientovaná výzva pre aktivitu č. 1 *Rozvoj kreatívneho talentu, jeho podnikateľského ducha a podpora netechnologických inovácií s použitím informačných technológií* a aktivitu č. 2 *Podpora dopytu po kreatívnej tvorbe (emerging talents)* bola vyhlásená dňa 4. júla 2019. Pôvodne bolo vydaných 7 rozhodnutí o schválení ŽoNFP vo výške 63 mil. EUR. Na základe dodatočnej voľnej alokácie aj presunom zo SIH, boli koncom júna 2021 vydané ďalšie tri rozhodnutia o schválení žiadostí o NFP (pôvodne tzv. zásobníkové projekty v celkovom objeme 10,9 mil. EUR). Rozhodnutia o schválení zásobníkových projektov boli vydané po uzatvorení dodatku ku zmluve o poskytnutí NFP medzi MIRRI a SIH v júni 2021. Rozhodnutia o schválení ŽoNFP zásobníkových projektov boli podpísané koncom júna 2021.

K 31. októbru 2021 sú všetky projekty z centralizovanej podpory zazmluvnené. Projekty schválené v konaní o ŽoNFP boli zazmluvnené v decembri 2020 a v januári 2021, projekty schválené zo zásobníka projektov boli zazmluvnené v júli 2021. Celkové zazmluvnenie výzvy je 10 projektov v sume 72,6 mil. EUR (zdroj EÚ). V týchto projektoch prebiehajú intenzívne verejné obstarávania, pričom jednotlivé zákazky sa nachádzajú v rôznych štádiách prípravy a realizácie zo strany prijímateľov a následnej kontroly zo strany SO IROP MK SR.

Plánovaný objem čerpania pre rok 2021 je stanovený na 9 mil. EUR, pričom vzhľadom na nedokončené, resp. oneskorené procesy verejných obstarávaní na úrovni jednotlivých prijímateľov vzniká veľké riziko nevyčerpania plánovaného objemu. Stav implementácie je však dôsledne monitorovaný, nakoľko schválené projekty sú zaradené do kategórie strategických projektov. Do 31. októbra 2021 boli uhradené ŽoP v sume 369 484 EUR. Momentálne sú v procese spracovania ŽoP vo výške 208 366 EUR. Plnenie plánu čerpania pre rok 2021 je na úrovni 4,10 %. Spracovanie týchto ŽoP spolu s doposiaľ vykázaným čerpaním by tvorilo výdavky vo výške 577 850 EUR, čo by predstavovalo čerpanie 6,42 % z ročného plánu kontrahovania v rámci tejto výzvy. Vzhľadom na aktuálny stav uvedený vyššie predpokladáme najväčší podiel čerpania z tejto výzvy v roku 2022 vo výške 30 mil. EUR.

Tabuľka č. 1 Plán čerpania centralizovanej výzvy za zdroj EÚ (v EUR)

Prijímateľ	Zazmluvnená suma (EÚ zdroj)	Disponibilný zostatok (EÚ zdroj)	Kumulatívny plán čerpania		
			k 30.09.2021	k 31.10.2021	k 31.12.2021
Mesto Trenčín	6 798 460,34	6 460 193,34	168 590,65	338 267,00	1 550 000
Rozhlas a televízia Slovenska	4 947 114,27	4 925 690,82	0	21 423,45	380 000
Rozhlas a televízia Slovenska	9 113 479,48	9 103 715,87	0	9 763,61	280 000
Trnavský samosprávny kraj	6 865 015,92	6 865 015,92	0	0	980 000
Košický samosprávny kraj	16 098 664,68	16 098 664,68	0	0	34 001
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre	5 264 402,27	5 264 402,27	0	0	511 050
Mesto Nitra	13 929 780,01	13 929 780,01	0	0	780 000
Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne*	3 638 356,77	3 638 356,77	0	0	113 206,50
Rozhlas a televízia Slovenska*	4 730 157,08	4 730 157,08	0	0	12 372,57
Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave*	1 221 724,52	1 221 724,52	0	0	5 827,59
Spolu	72 607 155,34	72 237 701,28	168 590,65	369 454,06	4 646 457,66

- Zásobníkové projekty

Finančné nástroje (SIH)

V rámci využitia finančných nástrojov riadiaci orgán pre IROP vyhlásil 2 vyzvania v celkovom objeme 45,75 mil. EUR na implementáciu finančných nástrojov v rámci PO3. Z uvedenej sumy boli v dôsledku zavedenia pandemických opatrení presunuté finančné prostriedky vo výške cca 30 mil. EUR do PO2 IROP na podporu zdravotníctva. Prostriedky alokované na finančné nástroje implementované prostredníctvom Slovak Investment Holding (ďalej aj "SIH") majú za úlohu prispieť k realizácii investičných projektov v rámci priorit SR

a podporiť tak ekonomický rast prostredníctvom investícií bez dodatočného zaťažovania štátneho rozpočtu. Vzhľadom na to, že SIH ďalej neplánoval realizovať iné projekty na území menej rozvinutého regiónu, vrátil finančné prostriedky vo výške 8 246 906 EUR (zdroje EÚ) späť do PO3. Uvedená skutočnosť spôsobila aktuálne zníženie čerpania PO3 v danej sume. Vrátené finančné prostriedky boli použité na financovanie troch zásobníkových projektov z centralizovanej výzvy.

Iniciatíva REACT-EU

Za účelom zmiernenia dopadov pandémie COVID-19 a predchádzaniu zväčšovania regionálnych disparít v rámci Slovenska sa prostredníctvom prioritnej osi č. 7 – REACT-EÚ, špecifického cieľa č. 7.7, použijú finančné prostriedky na opatrenia súvisiace s obnovou po kríze spojenjej s pandemiou COVID-19 vrátane jej sociálnych dôsledkov. Alokácia EFRR na podporu vyššie uvedených aktivít je vo výške 14,85 mil. EUR.

MK SR dňa 10. augusta 2021 vyhlásilo výzvu na predkladanie ŽoNFP na podporu udržateľnosti a odolnosti kultúrnych inštitúcií v súvislosti s pandemiou COVID-19, Termín uzatvorenia výzvy bol predĺžený z pôvodného termínu 11. novembra 2021 na aktuálny termín 25. november 2021. Zámerom MK SR je podporiť malé infraštruktúrne investície, a to modernizáciu technickej infraštruktúry kultúrnych zariadení (napr. svetelná a zvuková technika, vzduchotechnika, digitalizácia, modernizácia interiérov, modernizácia a digitalizácia výstavných a expozíčných priestorov...) a drobné stavebné úpravy kultúrnych objektov pre žiadateľov z verejnej správy (mestá, obce, VÚC), resp. nimi zriadené rozpočtové a príspevkové organizácie.

V oblasti publicity vyhlásenej výzvy SO zorganizoval v septembri 2021 úvodnú sériu informačných stretnutí vo všetkých krajských mestách. V októbri 2021 prebehla ďalšia séria webinárov, ktoré boli organizované v spolupráci s jednotlivými profesnými združeniami. Webináre boli zamerané sektorovo, tzn. boli špecificky určené pre žiadateľov z rovnakej skupiny kultúrnych inštitúcií, ktoré výzva podporuje. Celkovo sa uskutočnilo 8 verejných stretnutí a 8 on-line stretnutí. V súčasnej dobe aj naďalej prebieha poskytovanie informácií k vyhlásenej výzve. Aktuálne je v systéme ITMS2014+ rozpracovaných 110 projektov, finančné vyčíslenie sa v stave rozpracovania nedá identifikovať, konkrétne výšky požadovaných príspevkov budú známe až po doručení ŽoNFP.

Tabuľka č. 2: Kontrahovanie za zdroj EÚ k 31.10.2021 (v EUR)

PO IROP / (ŠC)	Alokácia	Kontrahovanie	% kontrahovania	MIRRI SR odporúča kontrahovanie na r. 2021	Zmena kontrahovania od 1.1. 2021 do 31.10.2021	% plnenia ročného plánu kontrahovania	Zostáva nakontrahovať z ročného plánu do 31.12.2021
PO3	122 127 561	110 581 461	90,55	16 223 172	15 383 699	94,83	0
PO7 (ŠC 7.7)	14 850 600	0	0	0	0	0	0

Tabuľka č. 3: Čerpanie za zdroj EÚ k 31.10.2021 (v EUR)

PO IROP / (ŠC)	Alokácia	Čerpanie	% čerpania	MIRRI SR odporúča čerpanie na r. 2021	Zmena čerpania od 1.1.2021 do 31.10.2021	% plnenia ročného plánu čerpania	Zostáva vyčerpať z ročného plánu do 31.12.2021
PO3 - bez nezrovnalostí	122 127 561	19 891 141	16,29	17 000 000	6 108 925	35,93	6 988 236
PO3 - s nezrovnalosťami	122 127 561	11 617 203	9,51	17 000 000	-2 165 013*	-12,73	17 000 000
PO7 (ŠC 7.7)	14 850 600	0	0	0	0	0	0

*Čerpanie: odpočítané nezrovnalosti vo výške 8 273 938 EUR.

Tabuľka č. 4: Porovnanie stavu kontrahovania a čerpania PO3 od 31.3.2021 do 31.10.2021 za zdroj EÚ (v EUR)

IROP PO3 (MK SR)	Stav k 31.3.2021	Stav k 31.10.2021	Zmena od 31.3.2021	Zmena od 31.3.2021 (v %)
Kontrahovanie	110 667 543	110 581 461	- 86 082	-0,08
Čerpanie bez nezrovnalosti	14 216 624	19 891 141	+ 5 674 517	+ 28,53

3. Vyhodnotenie plnenia pridelených úloh a prijatých opatrení vyplývajúcich z materiálu Implementácia európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) k 31.03.2021.

ÚLOHY PRE MINISTERKU KULTÚRY (PO 3) NA ROK 2021

1. Zabezpečiť čerpanie v roku 2021 v objeme stanovenom RO.

T: do 30.11.2021

Vyhodnotenie: MK SR úlohu priebežne plní.

Plnenie plánu čerpania k termínu 31.10.2021 je bez nezrovnalostí na úrovni 35,93 % z ročného plánu čerpania pre rok 2021 (4,11% centralizovaná podpora a 71,74 % decentralizovaná podpora). Výška predložených a doposiaľ nespracovaných ŽoP je vo výške 3,9 mil. EUR. Spracovanie týchto ŽoP spolu s doposiaľ vykázaným čerpaním by tvorilo výdavky vo výške 10 mil. EUR, čo by predstavovalo čerpanie 58,89 % z ročného plánu v rámci prioritnej osi PO3.

V rámci projektov decentralizovanej výzvy sa na zvýšenie čerpania stanovili prioritné projekty a výdavky, ktoré majú zabezpečiť vyčerpanie naplánovanej sumy. V rámci

projektov centralizovanej výzvy sa vytvoril osobitný režim sledovania a riadenia týchto projektov, nakoľko väčšina z nich spadá do kategórie tzv. „strategických projektov“. Je predpoklad, že sa ešte prejaví čerpanie finančných prostriedkov, ktoré sú zazmluvnené v centralizovanej výzve.

Za účelom akcelerácie čerpania boli navrhnuté opatrenia ako napr. osobné návštevy štátnej tajomníčky u prijímateľov v rámci centralizovanej výzvy, týždenné monitorovanie stavu predkladania ŽoP pre jednotlivé projekty a ich manažovanie za účelom stanovenia prioritizácie vzhľadom na objem nárokovovaných výdavkov, uskutočnenie pracovného on line web-semináru pre centralizovanú výzvu s prijímateľmi v 2Q 2021, vyčlenenie 2 interných zamestnancov výlučne pre centralizovanú výzvu za účelom zabezpečenia zvýšenej kontroly implementácie s dôrazom na kontrolu dodržiavania harmonogramu realizácie VO schválených projektov a plánovaného čerpania.

2. Zabezpečiť vyhlásenie výziev/vyzvaní tak, aby dosiahli 100 % alokácie prioritnej osi na konci roku 2021 so zohľadnením nevyužitých súm na uzatvorených výzvach /vyzvaníach.

T: 31.12.2021

Vyhodnotenie: MK SR úlohu priebežne plní.

K termínu 31.10.2021 je kontrahovanie PO3 na úrovni 90,55 %. Vzhľadom na to, že SIH už nebude realizovať ďalšie projekty na území menej rozvinutého regiónu, vrátil finančné prostriedky do PO3. Tieto prostriedky boli použité na financovanie 3 zásobníkových projektov z centralizovanej výzvy. Na základe dodatočnej voľnej alokácie aj presunom zo SIH, boli koncom júna 2021 vydané ďalšie tri rozhodnutia o schválení žiadostí o NFP (pôvodne tzv. zásobníkové projekty v celkovom objeme NFP 10,9 mil. EUR)

Spôsob využitia zostávajúcich voľných zdrojov v rámci PO3 vo výške 10,7 mil. EUR v rámci alokácie VRR sa využije v rámci prioritnej osi č. 2 IROP: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám.

3. Zabezpečiť predloženie maximálneho objemu výdavkov na CO so 100 % financovaním v 7. účtovnom roku

T: v závislosti od termínu MF SR

Vyhodnotenie: MK SR predložilo na CO v rámci výdavkov so 100 % financovaním výdavky v štyroch súhrnných žiadostiach o platbu v objeme 862 267,11 EUR (100%).

4. Doplniť štvrt'ročný plán čerpania strategických projektov

T: do 31.05.2021

Vyhodnotenie: Plán čerpania strategických projektov bol aktualizovaný a údaje boli dňa 18.5.2021 zaslané RO pre IROP. Informácie o pláne čerpania strategických projektov sú predmetom tohto materiálu.

- 5. Monitorovať pokrok v implementácii strategických projektov (t.j. odpočítavať plnenie plánu čerpania), bezodkladne informovať RO, CKO a CO o rizikách, ktoré môžu mať vplyv na ich implementáciu a zabezpečiť presun voľných disponibilných prostriedkov na projekty s potenciálom ich využitia**

T: štvrťročne

Vyhodnotenie: MK SR úlohu priebežne plní.

Na pravidelných bilaterálnych stretnutiach v rámci krízového riadenia s RO pre IROP a CKO MK SR priebežne informuje o pokroku v implementácii strategických projektov. Odpočítavanie pokroku strategických projektov sa realizuje na dvojtyždňovej báze. Rizikom z pohľadu možného čerpania prostriedkov sú v súčasnej dobe ešte nedokončené verejné obstarávania. S cieľom minimalizovať uvedené riziko pristúpilo MK SR k prioritnému vykonávaniu kontrol VO pre centralizovanú výzvu. Doposiaľ neboli identifikované voľné disponibilné prostriedky v rámci strategických projektov. Priebežne sa však vyhodnocuje aktuálny stav implementácie jednotlivých strategických projektov, ktorý môže identifikovať dodatočné voľné zdroje.

- 6. Analyzovať, v spolupráci s RO, možné riziká implementácie a pripraviť návrh vnútornej realokácie, vrátane doplnenia alternatívnych aktivít programu**

T: 30.09.2021

Vyhodnotenie: MK SR úlohu priebežne plní.

MK SR priebežne analyzuje a vyhodnocuje riziká implementácie a predkladá návrhy RO pre IROP. Došlo k dodatočnému zazmluvneniu troch projektov zaradených do zásobníka projektov v rámci centralizovanej podpory s výškou 10,9 mil. EUR. Na základe dodatočnej voľnej alokácie aj presunom zo SIH, boli koncom júna 2021 vydané ďalšie tri rozhodnutia o schválení žiadostí o NFP (pôvodne tzv. zásobníkové projekty v celkovom objeme 10,9 mil. EUR). Realokácia nevyužitých zdrojov zostatkovej nezazmluvnenej alokácie VRR vo výške 10,7 mil. EUR sa využije v rámci prioritnej osi č. 2 IROP: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám.

- 7. Analyzovať, v spolupráci s RO, stav plnenia cieľových hodnôt ukazovateľov výkonnostného rámca pre rok 2023 a pripraviť prípadný návrh revízie cieľových hodnôt týchto ukazovateľov, s cieľom zabezpečiť ich splnenie v roku 2023**

T: 30.09.2021

Vyhodnotenie: MK SR úlohu priebežne plní.

Stav plnenia merateľných ukazovateľov sa sleduje a priebežne vyhodnocuje. Charakter PO3 a jej merateľných ukazovateľov neumožňuje priebežné vykazovanie merateľných ukazovateľov. Dosiahnuté hodnoty merateľných ukazovateľov sa prejavajú až na konci realizácie projektu. Merateľné ukazovatele PO3 už boli predmetom revízie IROP v predchádzajúcom období, kedy sa znižoval ich stav na základe aktuálnych očakávaných hodnôt.

8. **Vytvoriť a priebežne dopĺňať zásobník projektov a novými investíciami zabezpečiť náhradu nefunkčných, problémových projektov a korekcií (za nezrovnalosti v stave „Počiatkové preverovanie s finančným dopadom“, „Zistenie nezrovnalostí“, „Vymáhanie nezrovnalosti“ a „Vysporiadaná nezrovnalosť“), čím sa zároveň pripravujú projekty aj pre nové programové obdobie**

T: 30.09.2021

Vyhodnotenie: MK SR úlohu priebežne plní.

Zásobník projektov bol vytvorený v rámci centralizovanej podpory. Na základe voľných zdrojov z ukončených/nerealizovaných projektov z decentralizovanej podpory, ako aj presunom finančných prostriedkov zo SIH, boli financované 3 zásobníkové projekty v celkovom objeme 10,9 mil. EUR. V rámci decentralizovanej podpory boli zazmluvnené všetky projekty. SO tak už v rámci PO3 nemá priestor na vytvorenie a doplnenie ďalšieho zásobníka projektov. V rámci PO7 (ŠC 7.7) je vyhlásená výzva na predkladanie ŽoNFP; vyhodnotenie úlohy za tento ŠC bude možné vykonať až po ukončení konaní o ŽoNFP.

9. **Zabezpečiť plánované čerpanie strategických projektov z centralizovanej výzvy v objeme min. 11 mil. EUR**

T: do 30.11. 2021

Vyhodnotenie: MK SR úlohu priebežne plní.

Plánovaný objem čerpania pre rok 2021 je stanovený na 9 mil. EUR. Do termínu 31.10.2021 boli uhradené ŽoP v sume 369 484 EUR, V procese AFK sú ŽoP v sume 208 366 EUR. Plnenie plánu čerpania pre rok 2021 je na úrovni 4,11 %. Spracovanie týchto ŽoP spolu s doposiaľ vykázaným čerpaním by tvorilo výdavky vo výške 577 850 EUR, čo by predstavovalo čerpanie 6,42 % z plánovaného ročného záväzku v rámci tejto výzvy. Vzhľadom na skutočnosť, že projekty boli zazmluvnené koncom roka 2020 a v súčasnej dobe prebiehajú verejné obstarávania predpokladáme najväčší podiel čerpania z tejto výzvy v roku 2022 vo výške 30 mil. EUR.

10. **Analyzovať stav zúčtovávania tranží a zabezpečiť pokrok v implementácii finančných nástrojov vložených do SIH. Následne, v prípade potreby, prijať rozhodnutie k prerozdeleniu prostriedkov za finančné nástroje, ktoré zostanú v SIH a budú pokračovať v úspešnej implementácii. Rovnako, v prípade potreby, prijať rozhodnutia k doposiaľ nevyužitým finančným prostriedkom, ktoré budú vrátené späť do operačného programu na nenávratnú formu pomoci, pripravovať náhradné projekty a po vrátení prostriedkov zo SIH-u ešte v danom roku (bezodkladne) zabezpečiť nové oprávnené výdavky pre splnenie pravidla N+3**

T: priebežne

Vyhodnotenie: MK SR plní úlohu priebežne

Na základe nedostatočnej absorpčnej schopnosti SIH vrátil finančné prostriedky do PO3 v sume 8,25 mil. EUR (zdroj EÚ). Tieto finančné prostriedky boli použité na kontrahovanie zásobníkových projektov v rámci tzv. centralizovanej podpory.

4. Kritické problémy OP, SO a návrhy na riešenie

I. Kritické problémy

1. Pomalá implementácia a čerpanie projektov v rámci PO3

RO pre IROP identifikoval v hodnotiacom procese ŽoNFP v rámci decentralizovanej výzvy zásadné nedostatky, ktoré viedli k pozastaveniu schvaľovania ŽoNFP a následne k prehodnocovaniu vydaných rozhodnutí o žiadostiach. SO vypracoval novú metodickú a riadiacu dokumentáciu k schvaľovaniu ŽoNFP, čo spôsobilo výrazné omeškanie v implementácii. Pomalý prírastok čerpania je spôsobený aj potrebou administrácie veľkého množstva ŽoP s nízkou sumou v rámci decentralizovanej výzvy, ktorý ešte spomalila pandémia COVID-19, nakoľko ide o podporu MSP v oblasti kreatívneho priemyslu.

V rámci centralizovanej výzvy sa buduje 10 veľkých kreatívnych centier, projekty sú na začiatku implementácie.

2. Problémy v rámci implementácie decentralizovanej výzvy

Predĺžovanie/pozastavenie realizácie aktivít z dôvodu COVID-19 – ide o projekty, ktoré sú zamerané na realizáciu aktivít v oblasti kultúrno-kreatívneho priemyslu. Z dôvodu pandemických opatrení boli zrušené všetky podujatia, zatvorené múzeá, galérie, festivaly, hudobné kluby, nekonali sa medzinárodné výstavy, veľtrhy a pod. Projekty sú nastavené na realizáciu aktivít priamo spojených s týmito obmedzeniami. Z uvedeného dôvodu dochádza k predĺžovaniu doby realizácie aktivít projektov. Ďalším dôvodom spomalenia predkladania ŽoP je predĺžovanie termínu dodania obstaraných tovarov zo strany dodávateľov z dôvodu posunov v dodávkach resp. subdodávkach. Základným výsledkom realizácie projektov je povinnosť vytvorenia nových pracovných miest, ktoré musia byť následne udržané tri roky po ukončení realizácie aktivít projektu. V súčasnej situácii, kedy prijímatelia nemajú istotu ohľadom pandemických opatrení a či vôbec následne dokážu zrealizovať projekt a udržať vytvorené pracovné miesta, zvažujú ďalší postup. Problémom je tiež kontrola verejných obstarávaní, nakoľko SO eviduje veľký počet VO na finančnú kontrolu, doposiaľ bolo vykonaných viac než 930 kontrol.

3. Kontrola verejných obstarávaní, varovný list EK č. Ares (2021) 2698143

Na základe výsledkov systémového auditu vykonaného v roku 2020, v ktorom boli identifikované nedostatky týkajúce sa posudzovania verejných obstarávaní bol 22. apríla 2021 doručený varovný list EK. Predmetom varovného listu je požiadavka EK na vykonanie preventívnych a nápravných opatrení na zlepšenie fungovania systému riadenia a kontroly verejných obstarávaní. Z tohto dôvodu bolo uzatvorené dohody o vykonaní práce s 5 externými manažérmi kontroly VO. Na ďalšie zefektívnenie kontroly VO bolo vytvorené ďalšie interné miesto manažéra kontroly VO a plánuje sa uzatvorenie dohôd s ďalšími externými kontrolórm. Internými zmenami bola zefektívnená vnútorná koordinácia administratívnych činností pri kontrole VO.

II. Prijaté opatrenia na zefektívnenie čerpania

1. **Doplnenie personálnych kapacít SO pre IROP PO3** – priebežne prebieha vyhlasovanie výberových konaní, aktuálny počet neobsadených pozícií je 1 z celkového počtu 35 pracovných pozícií.
2. **Uzatvorenie dohôd o vykonaní práce s 5 externými manažérmi kontroly VO** – doposiaľ bolo vykonaných viac než 930 kontrol VO. Mesačne je predložených na kontrolu cca 70 žiadostí o vykonanie kontroly, priemerne je za mesiac vydaných cca 60 správ z kontroly VO. Na ďalšie zefektívnenie kontroly VO bolo vytvorené ďalšie interné miesto manažéra kontroly VO a plánuje sa uzatvorenie dohôd s ďalšími externými kontrolórmí. Internými zmenami bola zefektívnená vnútorná koordinácia administratívnych činností pri kontrole VO.
3. **Osobitný režim sledovania a riadenia projektov kreatívnych centier** – projekty centralizovanej výzvy boli zaradené do kategórie strategických projektov. Projektoví manažéri na pravidelnej báze kontrolujú plnenie stanoveného časového harmonogramu, operatívne pripravujú aktualizáciu rozpočtu, podkladov pre kontrolu VO a pod. Na zefektívnenie zvýšenia čerpania projektov centralizovanej výzvy boli uskutočnené osobné návštevy štátnej tajomníčky u prijímateľov.
4. **Sprísnený dohľad nad činnosťami pri posudzovaní verejných obstarávaní** - v nadväznosti na doručenie varovného listu EK č. Ares (2021) 2698143 na základe výsledkov systémového auditu vykonaného v roku 2020, v ktorom boli identifikované nedostatky týkajúce sa posudzovania verejných obstarávaní RO pre IROP v spolupráci s MK SR vypracoval návrh sprísneného dohľadu nad činnosťami pri posudzovaní verejných obstarávaní. Metodika sprísneného dohľadu sa začala realizovať od júna 2021.
5. **Týždenné monitorovanie stavu predkladaných ŽoP pre jednotlivé projekty** – a ich následné manažovanie za účelom stanovenia prioritizácie vzhľadom na objem nárokováných výdavkov.
6. **Predloženie čestných vyhlásení o zrealizovaní strategických projektov** - v rámci centralizovanej výzvy SO zaviazal prijímateľov na predloženie čestných vyhlásení, že zrealizujú projekt do 31.12.2023. Uvedeným opatrením sa SO snažil dosiahnuť prísľub týchto prijímateľov na to, aby venovali zvýšenú pozornosť ich realizácii. V tejto súvislosti sa v priebehu mesiacov jún a júl zároveň uskutočnili pracovné návštevy u jednotlivých prijímateľov aj za účasti štátnej tajomníčky MK SR.
7. **Zjednodušenie vyhlásenej výzvy** - SO vykonal viaceré opatrenia na zjednodušovanie výzvy na predkladanie ŽoNFP v rámci PO7 (ŠC 7.7). Zmeny prichádzali jednak v dôsledku aktualizácii Systému riadenia EŠIF a jednak z aplikačnej praxe. Príkladom zjednodušenia je znížený počet podmienok poskytnutia príspevku, odstránenie opisu projektu, zavedenie zjednodušeného systému hodnotenia projektov a zadefinovanie oprávnených výdavkov s krátkou dobou realizácie. Taktiež SO uskutočnil 16 verejných/on-line stretnutí s potenciálnymi žiadateľmi za účelom lepšej informovanosti o výzve.

5. Záver

Na základe súčasného stavu implementácie PO3 a PO7 (ŠC 7.7) je predpoklad vyčerpania finančných prostriedkov do konca programového obdobia. Úvodné problémy sú odstránené, nedostatkom je stále vysoký počet ŽoP s nízkymi sumami v rámci decentralizovanej výzvy, veľké množstvo verejných obstarávaní s nízkymi sumami a začínajúca implementácia centralizovanej výzvy, kde sa ešte neprejavilo čerpanie finančných prostriedkov. Problematickou oblasťou ostáva oblasť kontroly verejných obstarávaní. V tejto oblasti sa SO pre IROP MK SR stretáva aj s najväčšími personálnymi problémami. Celkovo možno konštatovať, že vyhodnotené úlohy a prijaté opatrenia sú v súlade so zámermi, stanovenými cieľmi a ukazovateľmi.